

Zniknięcie słuchowisko

Premiera słuchowiska „Nie-Boska komedia” Michała Zadary miała się odbyć w Poniedziałek Wielkanocny.

Ku zaskoczeniu artystów do emisji w Polskim Radiu nie doszło.

WITOLD MROZEK

Jaki był pomysł Zadary na Krasińskiego? Reżyser opowiada, że zdecydował się na opuszczenie trzeciej części dramatu Krasińskiego - tej, w której chór przechrztów przeprowadza krwawą rewolucję, ssąc „karty Talmudu jak pierś mleczną, żywotną, z której siła i miód płynie” dla Żydów, a dla polskiej szlachty „gorycz i trucizna”. Zamiast niej nagrana została rozmowa Zadary z dramaturgiem dr. Danielem Przastkiem - historykiem i politologiem z Instytutu Nauk Politycznych UW. Zdaniem Zadary nie można grać antysemitckiego dramatu Krasińskiego bez komentarza.

Michał Zadara specjalizuje się w polskiej klasyce. Wyreżyserował pierwsze w historii wystawienie „Dziadów” Mickiewicza bez skrótów - premiera efektownego, 14-godzinnego wydarzenia odbyła się w tym roku w Teatrze Polskim we Wrocławiu. Wystawił także m.in. „Lillę Wenedę” i „Fantazego” Słowackiego. - Kocham narodowe dramaty, bo rozbijają jednolitość obrazu Polski, polskiej historii i kultury - mówił „Wyborczej” przed „Dziadami”.

„Nie-Boska” miała być radiowym debiutem Zadary. W słuchowisku wystąpili m.in. Barbara Wysocka, Maria Maj z TR Warszawa, Oskar Hamerski

i Przemysław Stippa z Teatru Narodowego. Producentka z ramienia Teatru Polskiego Radia powiedziała artystom, że odwołanie premiery to „decyzja II Programu”. Redakcja teatralna przygotowała materiał, Dwójka miała go wyemitować.

Agencja Promocji Polskiego Radia jeszcze w czwartek po południu zesłała komunikat o premierze, ale w niedzielne popołudnie informacja o słuchowisku Zadary zniknęła ze strony internetowej rozgłośni. Zamiast premiery „Nie-Boskiej” Dwójka wyemitowała powtórkę „Salome” według Oscara Wilde’a z 2013 roku w reż. Dariusza Błaszczyka. Decyzja o tym miała zostać podjęta w piątek, nie poinformowano o niej artystów. O zmianie planów twórcy dowiedzieli się w poniedziałkowy wieczór, przy radiodiodbiornikach.

Pół roku temu z podobnych przyczyn technicznych odwołano premierę „Czterech śpiących”. Tamto słuchowisko nigdy nie zostało nadane

Dlaczego nie doszło do emisji? Dyrektor Dwójki Małgorzata Małaszko-Stasiewicz tłumaczy: - Z prostego względu, to trzeba jeszcze poprawić. Słuchowisko jest nieczytelne.

Problemem i źródłem potencjalnej konfuzji słuchacza miało być połączenie formatu audycji publicystycznej (rozmowa zamiast trzeciej części) z poprzedzającą ją i następującą po niej inscenizacją dramatu Krasińskiego. Z drugiej strony Polskie Ra-

dio nieraz emitowało audycje łączące różne formy. W rozgłośni mówi się też, że Zadara nie był obecny na końcowym etapie postprodukcji - tzw. zgraniu, i że niektóre fragmenty były niesłyszalne.

Piątkowe kolegium, na którym miała zapaść decyzja o odwołaniu premiery, odbyło się bez udziału dyrektora Małaszko-Stasiewicz. Brał w nim udział m.in. Jacek Wakar, krytyk teatralny i szef publicystyki Redakcji Kulturalnej Dwójki.

Michał Zadara zaznacza, że wierzy w dobre intencje rozgłośni: - Nie oskarżam radia o cenzurę. Rozumiem, że redakcja chciała to słuchowisko ulepszyć. To ma dla mnie sens. Skoro Dwójka jest radiem publicznym, powinna istnieć szansa, by słuchowisko dotarło do każdego i było dla każdego zrozumiałe.

Reżyser zapowiedział, że poprawki wprowadzi w maju. Małaszko-Stasiewicz zapewnia, że gdy to się stanie, słuchowisko zostanie wyemitowane.

To nie pierwszy przypadek, gdy z przyczyn technicznych Dwójka odwołuje emisję słuchowiska na drażliwy politycznie temat. We wrześniu ubiegłego roku odwołano premierę „Czterech śpiących” Krzysztofa Szekalskiego w reżyserii Aleksandry Jakubczak. W tym dramacie ożywały warszawskie pomniki, Mały Powstaniec spotykał żołnierzy z monumentu Polsko-Radzieckiego Braterstwa Broni. Skargę przed planowaną emisją złożył wówczas m.in. jeden z pracowników IPN. Słuchowisko nigdy nie zostało nadane, dyr. Małaszko-Stasiewicz mówiła najpierw o słabej jakości nagrania, później zwracała uwagę na niski poziom artystyczny przedsięwzięcia. ●